

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejemán veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 173.

V Ljubljani, v soboto 1. avgusta 1885.

Letnik XIII.

Volilci gorenjskih kmetskih občin!

Prevzvišeni gosp. grof Karol Hohenwart, kakor Vam je sam naznanil, prevzame poslanstvo Ljubljanskega mesta.

Vsled tega si bote dné 6. avgusta t. l. na mesto njega izbrali družega poslanca za državni zbor.

Povprašani volilni možje, kterege da si zdaj želó, izrekli so se z veliko večino za g. kneza Ernesta Windischgrätz-a, za kterege je sploh znano, da je dober katoličan; pravi Avstrijski domoljub, pa tudi prijatelj naše dežele in našega naroda in zastopnik narodne ravnopravnosti.

On je bil tudi v preteklem državnem zboru zvest člen grof Hohenwart-ovega kluba in vselej v prijateljskem soglasji z drugimi našimi državnimi poslanci.

Niti ni najmanjše dvombe, da se bo on tudi v prihodnje neomahljivo držal ravno teh načel.

Centralni volilni odbor Vam toraj z ozirom na izrečene želje od večine volilcev in prepričan, da je njih zaupanje po dosedanjih skušnjah popolnoma opravičeno, z dobro vestjo priporoča, da volite vsi soglasno

gospoda kneza Ernesta Windischgrätz-a

za svojega državnega poslanca.

V Ljubljani dné 1. avgusta 1885.

Centralni volilni odbor.

Črno-rumena zastava.

„Naša zastava je črno-rumena“, piše „Linzer Volksblatt“, in na tej pomeni rumena barva „zvestobo čisto kot zlato“, črna pa „zvestobo do črnega groba“. To je zastava, ktere naj bi se z navdušenjem vsi Nemci v Avstriji živéči oklenili, ako hočejo, da se jim bodo družili z enakim navdušenjem i drugi nenemški narodi. Okoli črno-rumene zastave zbirali so se vselej in to v jako resnih časih vsi narodi Avstrije; da še več! okoli črno-rumene zastave zbirajo se podaniki cesarja Franca Jožefa to in onstran Litave, kedar jim trobenta zabučí, da jih skupna naša domovina potrebuje. Ona je toraj edini magnet, ki nas vse veže, vse na-se vleče Poljake in Rusine, Čehe in Slovake, Nemce in Slovence, Hrvate in Srbe, Rumunce in Lahe, Madjare in Cigane. Brezdomovinci so sicer poslednji, toda pustiti jim moramo, da so zvesti pristaši črno-rumene zastave pod orožjem, kedar cesarja služijo. Pa tudi ob mirnem času, kedar puška rujava in se lemež blisketa, ter sklepana kosa s srpom vred k tlam pritiska, se ciganom

ne more očitati izdajalstvo domovine, še manj pa izdajalstvo države, v kateri živé.

Žalibog, da tega ne moremo reči o naših so-državljanih, o naših Velikonemcih!!! Le-ti so hujši, so slabéji od ciganov. Cigan spoštuje svojo domovino, v kateri vživa domovinsko pravico; naš velikonelec tega ne pozná! Cigan je hvaležen svoji navidezni očetnjavi; naš velikonelec ima za staro svojo Avstrijo zgolj zasramovanje, kajti on z nogami teptá njeno zastavo! Kdo je toraj boljši domoljub, brezdomovinski cigan, živéč pod avstrijskim cesarjem, ali naši velikonemški kričači, ki se s ponosom k inteligenciji in kapitalu prištevajo?

O oskrunjeni črno-rumene avstrijske zastave pisal je „Slovenec“ že v svojih političnih odlomkih večkrat tako, kakor mu je ravno pri srečju bilo. Kako pa da je Slovence pri srečju, kedar čuje svojega cesarja zaničevati, to je znano, in se nam nepotrebno zdí na široko razkladati. Zadosti naj bo, če rečemo, da ako je treba, gré zanj rad in brez pomisleka v smrtno nevarnost.

Glejte, dragi rodoljubi, mi nismo edini, ki smo take krvi; tudi naši politični zavezniki, da o Slo-

vanih, kakor so Čehi, Poljaki, Rusnjaki, Srbi in Hrvatje, molčimo, kakor so nemški konservativci, so znami istih misli in istega navdušenja za skupno našo domovino avstrijsko. Kakor nas, tako je vrezalo tisto pobalinsko oskrunjevanje avstrijske črno-rumene zastave tudi poštene Nemce po Gorenji Avstriji v globočino srea! Niso krokodilove solze, ki nam v tem slučaju od ondot prihajajo, temveč žaljeno domoljubje v srce zadeto kliče v nebo po maščevanje nad fantaline, ki so se drznili oskruniti častito črno-rumeno zastavo. Čujmo, kaj piše o tem „Linzer Volksblatt“:

„Ali veste še za kaj, kar bi Avstrijca še bolj razžaliti moglo? Ali imajo taki ljudje sploh še pravico v imenu Avstro-nemcev govoriti? — Da so oskrunili avstrijski podaniki avstrijsko zastavo, to je ravno tisto, do sedaj še nezaslišano, kar bo tem brezdomovincem vtisnilo na večno pečat sramote. S tem pa ni še bilo zadosti, tudi jeden ogerski venec z narodno trobojnico pogazili so v blato! Vse, kar jih je sploh spominjalo, da so Avstrijci, pometali so v kot. Besedi nam manjka, da bi nedopovedljivo sramoto zadosti obsoditi zamogli. Avstrijsko ime, avstrijska čast se je ondi javno skrunila. Av-

LISTEK.

Carova konjica.

Važen del ruske vojne so Kozaki, nahajajo se najprej v 14. stoletji, v 16. postajajo zgodovinski: beguni iz vseh delov tedanje Rusije, in iz Poljskega so iskali si pribežališča v rodovitnih ravninah Male Rusije, da uidejo ali prisilnim davkom, ali robstvu; ob Dnepru, Donu, Volgi ali Uralu zbrali so se v vojaške zadrugé, ki so več ali manj strogo bile osnovane. Zeló hitro je rastlo njih število v onih nemirnih časih, kdor je bil stiskan v prostrani Rusiji, kdor je hotel uiti kazni, kdor je hotel po svetu kaj poskusiti, ta je šel „k prostim ljudem na jugu“.

Dejansko so bile te kozaške republike toliko kolikor nezavisne; po imenu so bili Kozaki ob Donu, Volgi in Uralu podaniki velikemu knezu v Moskvi, belemu caru, a njegovo verhovno poglavarstvo so spoznali prav radi s tem, da so sprejeli orožja in strelišča in se „batuški“ lepo zahvalili. Rednega davka niso dajali, tudi za redno vojaško službo niso marali, kakor tudi Kozaki ob Dnepru niso prašali po Polj-

skemu kralju, ki se je smatral za njih vrhovnega poglavarja. Ti in oni se niso dosti brigali, ako so šli na svojih brzih konjih plenit globoko notri v prijateljsko deželo, da je bilo le kaj ugrabiti, in ako sta car ali kralj bila daljeko drugej.

Po drugi strani so pa Kozaki Poljem in Rusom zeló koristili: Južno Rusijo posedali so še ta čas tatarski kočevniki, s kterimi se je bilo vojskovati do skrajne sile. Tem Mongolom nasproti so bili Kozaki dobro osnovana mejna straža, zmirom pripravljena na boj; od kraja so se bojevali z Mongoli le prisiljeni, ali iz poželjivosti do bogatega plena, k tem pa je prišlo pozneje še to, da se jim je namignilo iz Varšave in Moskve, in že konec 16. stoletja je bilo videti, kako se pomikajo na jug in vzhod in spodrivajo bivše gospodarje teh krajev. Ne dá se tudi tajiti, da je pozneje k njim pristopilo več Tatarov, svoje žené so kradli iz šotorov Tatarov in s Slovani se je pomešalo mongolsko pleme, in še dandanes je pri Kozakih nekaj vzhodnega značaja.

Vkljub skupnemu pokolenju, sorodstvu, in enakemu načinu so se vojaške zadrugé prav zeló različno razvile. Kozaki ob brzicah Dnjepra, Saporožci, so imeli skupno premoženje in bili so večidel

neoženjeni v strogo ločenih zavezah v stalnem taboru, pri Donskih Kozakih razvile se je srenjsko življenje na patrijarhalni podlagi. Kmalo je bilo mnogo selišč (stanovanj) po štepah, mesto Čerkask na otoku reke Dona je bilo središče vsega okraja, tam je bila nekako vredjena vlada pod hetmanom, ki je bil voljen vsako leto, pri njih vojnah je ostalo sicer plenenje in ropanje poglavitna stvar, a doma so bili pridni in delavni ljudje. Sicer je tu ali tam buknila vstaja, in taka je tudi pripeljala atamana Jermaka v daljno Sibirijo in je tako ruskim prisvojitvam pot pripravila — vendar pa se je kozaštvo uklonilo carstvu, ki je od dné do dné močnejši prihajalo. Še enkrat je buknila vstaje pod Petrom Velikim, še enkrat so se zbrali vsi Kozaki, da branijo neodvisnost pod skupno zastavo, ko se je predrzni švedski kralj Karol XII. bojeval zoper vtemeljitelja modérne ruske države, in je Petra Velikega zmagal pri Narvi, takrat se je hetman Macepa zvezal z junakom iz severa, a podlegel je tudi z njim vred in neodvisnost Kozakov je bila pokopana na veke. Peter Veliki je njih 20.000 prestavil iz gorkega juga na sever, kjer so mogli kopati v trdi sužnosti kanal Ladogaški.

(Konec prih.)

strijsko domoljubje in avstrijska zvestoba vladarju mora se z lučjo iskati!

Od kar se ji je prigodila sramota v Bodenhachu, zakriva si žalostna Avstrija oči in solze toči...! Toči jih nad lastnimi sinovi... ki so tisti, kateri se Vam ponujajo za rešitelje potom nemščine!

Čem huje se pa pričinja nemško-narodna povodenj v nas zaletavati in čem nesramneje je njeno divje valovje proti katoliški Avstriji, ter čem vstrajneje je krtovo rovanje framasonov pod prestolom cesarja Franca Jožefa, tem trdneje hočemo braniti v zvezi z našimi zavezniki našo ljubo Avstrijo proti njenim lastnim otrokom. Kar smo že nekdanj pisali, tisto ponavljamo danes: „Naš prapor je črno-rumen; na njem pomeni rumena barva „zvesti kot zlato“ in črna „do smrti!“

Prijatelji, ali veste kaj lepšega, kaj veličastnejega? Nič, saj tudi sami pravi Nemci v Berolinu ne vedo! Sram jih je najnovejših činov in sami ne vedo, kako bi se oprali škandala, ki so ga jim njihovi bratje iz Avstrije iz same ljubezni (!) napravili. „National-Ztg.“, izhajajoča v Berolinu, pomohila je peró prav do prsta v črnilo, potem pa je zapisala, „da ni res, da bi bili na Nemškem, t. j. v Prusiji hladnosrčni nasproti stiskam in težavam, kakoršnim so Nemci v Avstriji sedaj razpostavljeni, nasproti obupnim glasovom, ki nam tolikokrat doné na ušesa od one strani črno-rumene ograje. Sedaj pride pa kritična točka. Zdravnik v Berolinu ne vé, kako bi se „žabam v mlaki“ tostran črno-rumene ograje uslužnega storil in toži, „da mu je čisto neiznajdljivo, s čim bi Nemcem v Avstriji poboljšal stališče, da bi jim vstregel, sam sebi pa ne škodoval“. Mož je premeten in zavrit kakor ovnov rog, zato pa tudi piše: „Poleg sočutja, kar ga imamo pri nas na Nemškem za avstrijske Nemce vedno na razpolaganje, moramo, kar se samo po sebi razume, vendar še vedno misliti na spoštovanje, katero smo neodvisni in ravnopravni velesili dolžni.“ Tako toraj naš najbolj zagrizen nasprotnik vendar še misli na spoštovanje, katerega neodvisni Avstriji dolžuje, pri nas pa stoletni podaniki države, ktera je nekdanj gostoljubno nemške prišlice sprejemala... ti mislijo le na občutljiviše zasramovanje, s katerim bi lastno državo obsipali!

In kar je najlepše, je to, da taki nesramni izdajalci bodo čez nekaj tednov, dva, tri mesece v državnem zboru sedeli ter postavili Avstriji določevali ter Avstrijo vodili v pogin! Uboga Avstrija, zakrij svoj obraz in — plakaj! Tako daleč toraj je moralo z nami priti?!

Žalostne razmere na Ogerskem.

(Dalje.)

Najbolj važna postavna določila, ki so zadela ogerske posestnike, so ta-le: Člen VIII. l. 1847/48 zaukazuje splošni davek; člen IX. določuje, da poneha desetina, robot in enake prednosti grajščakov s pristavkom, da se posestnikom izplača od države primerna odškodnina. Člen pa prekliče popolnem aviticiteto, podobno našim nameravam dednim domovom.

Revolucija pa je obustavila izpeljavo onih postav. Še le 4. marca 1850 je bilo s cesarskim patentem zaukazano, da se prične z razdelitvijo davkov. S koncem leta 1852 se je po začasnem katastru določilo, da plačujejo posestniki na Ogerskem, Hrvatskem, v Slavoniji in Banatu 16, na Sedmograškem 12% čistega dohodka.

Posebne važnosti za ogerske posestnike je bila odprava aviticitete. Na korist posestnikom stopila je dotična postava v veljavo še le 29. nov. 1852, ko je bil izdan občni avstrijski državni zakonik. Posestniki so toraj v štirih letih še lahko rešili svoje podedovana in zadolžena posestva.

Cesarski patent 29. nov. 1852 govori o dednem pravu: Naprava kraljevih in palatinskih daril in postavne vrtnitve vsled pomanjkanja opravičenih dedičev se razveljavi... Razložek med podedovanjem in pridobljenim premoženjem in med moškimi in ženskimi dediči poneha. Po obnem državljskem zakoniku je potrjena enakost pravic in dedinstva itd.

Od tega dne so se začeli za srednje posestnike žalostni časi. Vihar revolucije se je komaj polegel; posestva so bila po vojski večinoma opustošena, mnogi so zgubili ves svoj denar, ker so Košutovi bankovci prišli ob veljavo. Treba je bilo obdelovati polja, manjkalo je delavcev, ali so bili pa zelo dragi.

Večinoma grajščakov ni imelo ne živine, ne poljskega orodja, ker prej so jim morali vse podložni kmetje preskrbeti. Odškodnina se ni takoj izplačala, vrh tega še državni in občinski davki, katerih prej plemenitaši niso plačevali. Tako so bili mnogi prisiljeni delati dolgove.

Avgust Trefort, sedanjí ogerski naučni minister, je pisal: „Postave leta 1848 so zelo vplivale na naše narodno-gospodarske in politične razmere; odstranile so ovire gospodarskega razvoja, oslobodile narod in vstvarile one podlage, na katerih se more razvijati močan srednji stan, glavni pospeševatelj moderne omike.“ Kar je g. Trefort l. 1867 upal, se žalibog ni spnilo.

Zanimljivi so bili natančnejši podatki, po katerih bi presodili propad posestnikov srednje vrste (posestvo povprek 485 oralov). Leta 1875 je bilo prepisanih 193.568 posestev v vrednosti 166 milijonov; leta 1884 že 268.825 posestev vrednih 213 milijonov. Leta 1875 je bilo prodanih 9606 večjih posestev, vrednih 10 milijonov; leta 1881 že 19.204 posestev, cenjenih na 19 milijonov. Toraj se je število na dražbi prodanih posestev v sedmih letih podvojilo.

Tudi druga znamenja jasno pričajo o slabih razmerah ogerskega posestva. Tako se je l. 1875 na posestva na novo vknjižilo 149 milijonov dolgá; leta 1881 že 178.4 milijonov. Od l. 1875 do 1881 se je dolg pomnožil za 442.3 milijonov, toraj na leto za 63.7 milijonov. Upniki, bodisi zasebniki ali država, so zgubili vsled konkurzov v 2148 slučajih okoli 3 milijone; l. 1881 so morali upniki izbrisati neplačanega dolgá 6.4 milijonov. Skupaj so zgubili upniki v teh letih pri prodanih posestvih 42.2 milijonov. (Gl. Földes, Jahrbuch für Nationalökonomie und Statistik. Budapest, 1884.)

Kr. ogerski statistični urad ceni dolg na vsakem oralu ogerske zemlje na 26 gld. 27 kr., toraj bi znašal ves zemljiški dolg okoli 1224 milijonov gld.

Pri srednjih posestnikih (200—1000 oral) znaša dolg na oralu 22 gld. 9 kr., pri manjših posestnikih do 60 gld., skoraj do polovice vrednosti. Ako računimo na Ogerskem in na Sedmograškem 13.748 srednjih posestnikov s 6.600.000 orali, znese njih dolg nad 152 milijonov gld., ali povprek na posestnika 11.000 gld. Obresti so 5 do 11 odstotkov, navadno po 8%. Poljedelec pa že 6 odstotkov težko plačuje od svojih pridelkov. Vrh temu še davki, slabe letine, delavci, inozemska konkurenca itd., gotovo žalostne razmere.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 1. avgusta.

Notranje dežele.

„Irredenta“ se je že zopet vsedla! 30. jul. spustili so v Benetkah nov parnik „Francesco Morosini“ v morje in to se zna, da pri taki slavnosti na laški zemlji Tržaških neodrešencev ne sme manjkati. Parnik je bil že najet, po 5 gld. stala bi bila vožnja za tje in nazaj, vse kakor nalašč! Druge Draždane bi bil svet v Benetkah doživel, če bi mu jih ne bila Tržaška vlada radikalno pokvarila s prepovedjo, da je tisti izlet Tržaške „irredente“ v Benetke prepovedan. Odkar se je šel Depretis hladiti, je v Trstu pri c. kr. namestništvu namesto laške vročine, ki je človeku, posebno Avstrijcu tako nevarna za zdrave možgane, takoj drug, prav avstrijski gorenjec pihati jel. „Irredenta“ se je obrnila takoj brzojavno na grofa Taaffeja za dovoljenje, pa menda ni nič opravila. Prav enak izlet iz Zadra v Benetke je bil od vlade dovoljen.

Kakor si naši nasprotniki in veleizdajski velikonemci na vso moč prizadevajo ubogo Avstrijo popolnoma vničiti, tako ima ravno ta Avstrija še svoje prijatelje na svetu. V prvi vrsti med temi je Rusija! Kakor so na Nemškem našemu cesarju spodobno spoštovanje njegovi lastni podaniki skrunili po veleizdajskih govorih, tako so mu klicali v nebesa odmevajoči tisočeri „hurá avstrijskemu caru Francu Josipu I., našemu načelniku!“ ruski vojaki v Varšavi. Ondašnji grenadirski polk praznoval je 11. julija 175letnico svojega obstanka in 50letnico, od kar nosi ime, podeljeno mu na večne čase: „cesar avstrijski Franc Jožef I.“. K tej lepi slavnosti pooblastil je naš cesar c. kr. polkovnika Klepša, ki je v Varšavi za avstrijskega konzula, da naj ga zastopa. Vrh tega je pa cesar tudi še brzojavil polku. Ko se je dotični telegram pred celim polkom in v navzočnosti družih zbranih prebral, vskliknili so do neba tisoč in tisočeri „hura avstrijskemu caru, našemu predstojniku!“ Godba je zavisrala našo cesarsko himno, vojaški gojenci in drugi Varšavski pevci so jo zraven peli. Polkovnik Klepš

je na to vstal in v čisti ruščini zbrane vojake nagovoril: „Grenadirji! Moj gospodar, načelnik vašega polka, cesar Franc Jožef I., poslal me je semkaj Vam srečo vošit na današnjo slavnost. V imenu svojega cesarja nazdravljam slavnemu polku!“ Zopet mu je gromovit „hurá!“ celega polka odgovoril. Na to je izročil polkovnik Klepš polkovnemu zapovedniku generalu Šulginu, 7 častnikom in 7 podčastnikom in vojakom razne redove in druga odlikovanja, ki so se dotičnim takoj ondi na prsi pripele. Sam pa je sprejel za presvitlega cesarja nalašč na ta spomin skovano zlato svetinjo od polka. Slavnost trajala je pozno v noč pri bengaličnem ognju in navdušenih zdravicah. Kar se Avstriji po jedni strani s silo jemlje, to se ji po drugi zopet častno daje. Živila Avstrija na veko!

Gledé zboljšanja narodnega gospodarstva na Českem stavili so se v seji Praške trg. zbornice od dne julija naslednji predlogi: Vlada naj za to skrbi, da se podružnicam nacionalne banke na Českem odkaze svota najmanj petdeset milijonov goldinarjev; dalje, da se premeni Praška podružnica v glavno podružnico, katero naj vodi ravnateljstvo obstoječe iz predsednika in osmero odbornikov, kateri morajo na Českem prebivati. Predsednika in dva odbornika naj imenuje Dunajski glavni zavod nacionalne banke. Gledé imenovanja ostalih šestih napravijo naj trgovinske zbornice česke v soglasji z deželnim kulturnim zborom dotični terno-predlog in naj ga pošljejo na Dunaj. V ravnateljstvo pri Dunajskem glavnem zavodu imenuje naj generalni zbor jednega člana iz Praškega ravnateljstva. Pri vseh českih podružnicah čuva naj se jezikovna ravnopravnost in naj se veljava na bankovcih označi tudi v češčini. Za omenjene predloge, katerim se je dodalo še nekaj družih, ki se dotikajo področja Praške glavne podružnice, glasovali so vsi Čehi, Nemci pa ne! Lejte jih zagrizence nemške, ki lastni deželi nočejo dobrega! Ko bi bila pa trgovinska zbornica Praška stavila predlog, da naj se izroči Bismarku zahvalna adresa, ker ni avstrijskih veleizdajic iz Draždan domov zapodil, bi bili pa izvestno Nemci prvi kvišku skočili. Le za domovino ničesar ne!

Gladstonu se menda še sanjalo ni, da bo kdaj z Dunajsko deželno sodnijo opraviti imel, kamor je sedaj za pričo povabljen in to za glavnega svedoka. Svar je taka-le: Nek anglešk postopač Charles Harry Baydell pisal je meseca marca letošnjega leta Gladstonu, tedanjemu ministru, nesramno pismo, v katerem se mu grozi, da bo obelodanil reči o njem, ki mu ne bodo ravno na čast. Če bi se pa Gladstone odkupiti hotel s 300 funtov šterlingov, pa ne bo nič prišlo v „cajtenge“. Pismo res pride na Angleško in tudi v prave roke in na pravega moža. Gladstone ga prebere in takoj sodniji pošlje. Potom avstrijskega poslanstva prišlo je pisanje na Dunaj in tukaj so podjetnega Angleža takoj poiskali in za prvo potrebo z jedjo in pijačo in stanovanjem pri deželni sodniji preskrbeli, da mu ne bo treba kmalo zopet enakih pisem pisariti. Gladstone je pa povabljen za glavno pričo, in bo prej ko ne pismeno opravil, kar ima še na srcu. To je dogodek sam na sebi. Omenili smo ga, ker se tudi v naši deželi tu pa tam kak klativitez najde, ki nevedne ali sploh boječe ljudi na tak način ožema za njihove novce. Kdor bi tako ali enako pisanje dobil, v katerem se mu žuga z obelodanjenjem resničnih ali pa domišljenih tajnosti, naj ga le kar naravnost najbližnji sodniji izroči. Za vse drugo bo že ona sama skrbela. Tudi se mu ni treba bati, da bi se tajnosti razglasile. Postopači se takih sredstev za svojo obrt poslužujejo, ker so se jim do sedaj večinoma dobro obnesla. Ljudje se bojé škandalov in dostikrat na videz prve jako pičle svotece rajši žrtvujejo, kakor pa, da bi se jim neljube tajnosti obešale na veliki zvon. S to bojazljivostjo pa take oderuhe sami ravno najbolj podpirajo, kajti za prvim zahtevanjem pride drugo, tretje, četrto, dokler dotičnega niso ob vse spravili. V vseh enakih slučajih s takimi pismi naravnost k sodniji, ona bo že takim pustolovcem dopovedala, da življenje ni komedija, temveč jako trpka resnica.

Vnanje države.

Francoska kamora sprejela je zahtevani kredit za Madagaskar, ker ga je minister zunanjih zadev, Brisson, toplo priporočal. Kako da naj se pa naselbinsko vprašanje reši, prepustila je dosedanja kamora bodoči kamori v rešitev. Zahtevani kredit znaša 12 milijonov frankov in je to slabo pri njem, da so ga morali dovoliti, ker je denar večinoma že porabljen. Glasovalo je zanj 291 glasov proti 142 in je s tem menda poslednja bolj pomenljiva točka dognana. Kakor smo že rekli, da razgovor, ali se prekomorska politika pod okoliščinami, kakor so današnje izplača ali ne, prišel bo na dnevni red še le ob času volitve. Tedaj kričali bodo jedni za naselbine, drugi in to radikalni republikanci pa proti taistim. Clemenceau, jako zagrizen radikalec je že večeraj strune opozicije na vso moč privijal, kedar so imeli zgoraj navedeno glasovanje na dnevnem redu. Srdito je mahal po Ferryju in njegovi prekomorski politiki, ki ni družega, kakor prava pravcata vojska daleč od domačije v ptujih krajih. Ako kdo vganja politiko na ptujem, s katero se domovina okrepčeva, naj jo že vganja slobodno mu; če pa vsled njegove politike domovina le trpi in niti za počen

groš dobička nima, pač pa mesec za mescem denar venkaj meče in mladino mori. Vam pa še enkrat rečem, da je taka politika blazna! 33.000 mož imamo samo v Tonkinu, in kedo nam je porok, da jih bo zadosti, da ne bote še drugih zahtevali. Poleg teh vrgli ste pa vže skozi okno 500 milijonov frankov, za neplošno naselbinsko politiko ter ste domovino oškodovali za nje. Preden se bomo podstopili političnega razkošja, moramo se vendar poprijeti one politike, ki bo državljanom in domovini kaj koristila. Tako bral jim je levite Clemenceau; Brisson, zunanji minister in ob enem ministerski predsednik je pa zbrane može k edinosti opominjal. Gledé naselbin je omenil, da se bo še le v bodočnosti pokazalo, ali so predrage ali ne.

Letošnje leto je v resnici čudno. Po celi zemlji ti vré, da je joj. V Evropi je kotel večjih nemirov na Balkanu v Albaniji; v Aziji se vse na Afganistan in Anam skrbno ozira; v Afriki nič kot boj na desni in levi, na jugu in severu, najhuje pa še v osrednji njenem v črnem Sudanu. Amerika ima upor na upor od Kanade pa do Brazilije. Kaj čuda toraj, da se je upor tudi ob *Adenskem zalivu* oživil. Egipčani so imeli že blizo 12 let svojo posadko v mestu Harar. Sedaj, Bog zna iz katerega vzroka, popustil je Reduan paša z egipčanskimi vojniki vred posadko in je v Egipt odšel. S tem zginil je poslednji vpliv egipčanske veljave ob adenskem zalivu in revolucija, divjaštvo in krvoločnost dvignile bodo zopet krvave svoje glave. Deset dni pozneje odšla sta tudi angleška častnika s svojimi ljudmi iz Hararja in so domačini sedaj sami ondi ostali pod oblastjo slabotnega emirja. Komaj so bili Angleži dobro iz mesta, že so planili domačini po angleški zastavi, katero so raz zidovja potegnili in v blato poteptali. Najhuje godilo se bo pa ondi tujim trgovcem. Kar je bilo Francozov in Lahov, pospravili so takoj vse, kar so imeli, kakor hitro so slišali, da Egipčani iz mesta odrinejo. Grški prodajalci so pa ostali in tistim se bo jako hudo godilo, ako se sosednji Hararju sovražni Galla-rodovi mesta polasté.

Izvirni dopisi.

Iz Tržiča, 31. julija. (Naša šola.) Po sklepu krajnega šolskega sveta se je letošnje šolsko leto pri nas končalo z očitnimi preskušnjami; in če kedaj, so bile ravno letos očitne skušnje na pravem mestu. Kdor je v šolskih rečeh le količkaj več, zna, koliko tvarine morajo gg. učenci premljeti in koliko se truditi, če hočejo povoljen vspeh doseči, zlasti če morajo v dveh jezikih podučevati. Očitne preskušnje so pokazale, da so naši učenci vsi brez izjeme vrlo dobro izvršili svojo nalogo.

Posebno zanimiva je bila skušnja v 4. razredu, deloma zaradi nje same in posebno zaradi navzočih poslušalcev. Bil je pričujoč občespoštovani c. kr. okrajni glavar Kranjski. Ta se je prav nalašč k skušnji pripeljal; bil je z učenci vred pri zahvalni sv. maši, kar je na otroke in stariše posebno spodbudljivo vplivalo; po sv. maši ogledal si je izpostavljen izdelke učencev obrtniške šole in dekliška ročna dela ter je bil potem z največjo pazljivostjo do konca pri skušnji. Izpraševalo se je v 4. razredu razun krščanskega nauka in slovenščine večinoma v nemškem jeziku. Tudi to je bilo prav; kajti prišli so bili k tej skušnji glavni voditelji tukajšnje „Ortsgruppe“. Naj omenim le kranjske obrtniške družbe nadgozdarja g. Z., posebno velicega prijatelja skušenj, tako da je menda še svojo lastno samega veselja dvakrat delal, in po prestani preskušnji ni vedel kaj boljšega pričeti, kakor ustanoviti „Ortsgruppe“, da se v nemški šoli njeni Tržiška mladež kdaj poskuša. Čuditi se je, da ima ta gospod toliko ognja, toliko vneme in skrbi za poduk otrok, ko je vendar še samec in nima lastne družine in je njegov delokrog omejen na vse kaj družega!

Otroci so na vsa vprašanja jako dobro odgovarjali, in gotovo bi čisto nemški otroci v čisto nemški šoli ne bili iz nemške slovnice odgovarjali bolje, kakor so odgovarjali tukaj čisto slovenski otroci v slovenski-nemški šoli. Pričujoči gospodje so se lahko prepričali, da se v Tržiški šoli nemščini ne godi nobena sila, da se ona zadosti goji. Neopravičena je o tem vsaka tožba, in ustanovitev „Ortsgruppe“ ni družega kakor politična demonstracija, in sicer črnorudeče-zlata.

Iz sklepčnega govora g. šolskega ravnatelja naj omenim le prelepi slovenski opomin do otrok: „Živite po naukih, ktere ste v teh prostorih prejeli, tako da bote mogli Bogu vsak dan čisto srce v dar prinesiti, ljubite in spoštujte stariše svoje, kakor vam to veleva 4. zapoved Božja, ljubite pa tudi svojega bližnjega, ljubite domovino svojo in bodite vedno zvesti in iz srca udani presvitemu vladarju! Geslo nas vseh naj bo: „Vse za vero, dom in cesarja!“ Dobro, tako je možko, g. ravnatelj!

Še iz šolskega sporočila nekaj. Vsakdanja šola je imela konci leta 146 dečkov in 151 deklic, skupaj 297 učencev; po narodnosti 279 slovenskih, le 13 (nesrečna številka) nemških in 5 italijanskih otrok. Z vsakdanjo šolo je bila združena obrtniška, katero je v 3 oddelkih obiskovalo 108 učencev, in sicer: 56 čevljarjev, 19 kovačev, 13 strojarjev, 3 mizarji, 3 mlinarji, 2 ključavničarja, 2 pilarja, 2 mesarja, 1 kolar, 1 sedlar, 1 urar, 1 suknar, 1 krojač in 3 brez posebnega rokodelstva. Vidiš dragi bralec! da je Tržič obrtniški trg in zato ga je slovenski profesor in pisatelj vse bolj počastil, ko ga v svoji knjigi imenuje: „Krajski Birmingham“, kakor pa njegov nemški tovariš, ko ga je imenoval: „Das entlegendste Nest“. Gosp. profesorju pa svetujemo, naj drugokrat seme svoje kulture položi v kako drugo gnezdo, morda v slavno mesto „Wiedehopf“, kot naravoslovec nas razumete!

S Pivke, 30. julija. (Kanonično obiskanje v Trnju.) Vnanjemu svetu nepoznane ste Pivški vasi Trnje in Pálíče, ležeči v znožju gričev, za kterimi se spenjata v oblake čuvaj Cirkniškega jezera, Javornik in malo nižje proti jugu naš notranjski velikan Snežnik. Prebivalci teh dveh velicah vasi se pečajo poglavitno s poljedelstvom in gozdarstvom, tudi nekoliko ovac si redé, največ pa zaslužijo z vožnjo čokov in tramov iz knez Windischgrätzovih gozdov na Št. Peter. Palčani vozarijo menda tudi oglje, po pivško „karbón“. Ljudje so kakor sploh na Pivki prijazni, pohlevni in verni. Trnje je samostojna duhovnja pod glavno faro Slavinsko ter ima tudi enorazredno ljudsko šolo, na kateri podučuje znani g. Štipko Jelenec. V teh samotnih vasicah vršila se je 29. t. m. lepa cerkvena slavnost združena s sklepom šolskega leta, ktera zasluži, da jo ob kratkem popišem. Ob 9. uri se pripeljeta v Trnje Postojnski dekan in Slavinski nadžupnik, preč. gg. J. Hofsteter in J. Sajovic. Pokanje možnarjev in zvonjenje je njuni prihod naznanjevalo. V vasi jima naproti pridejo domači duhovnik in njegov sosed iz Št. Petra ter šolska mladina z g. učiteljem. Vsi gredo v procesijo v cerkev, ki s šolo vred stoji na malem griču nad vasjo. V cerkvi je g. dekan najpred opravil sv. mašo, po sv. maši molitve za mrtve na pokopališču. Sledilo je pregledovanje cerkvice in njene oprave. Cerkevica je tesna in nizka, mnogo premajhna za tamošnje potrebe. Posvečena je preroku sv. Eliju. Gotovo bode treba s časoma zidati novo večjo cerkev, in marljivi sedanji duhovnik, č. g. J. Lunder, ki že celih 16 let v Trnju pastiruje, je v ta namen iz samih cerkvenih milodarov nabral že precej lepo svotico novecev. Kvas je toraj postavljen in če ne sedanji, bode pa gotovo prihodnji Trnski rod doživel zidanje nove večje hiše Božje. Trnska cerkevica nima orgelj, pri sv. maši ob nedeljah poje domač mežnar z nekterimi deklicami. Mežnar je izvrsten pevec-samouk in ima prav prijeten in krepak glas. Škoda, da ni šel v glasbeno šolo. Marsikteri izurjen glasbenik bi želel imeti tako grlo za petje. Naj vrli pevec ne zameri, če ga tu očitno pohvalim.

Po pogledu cerkve smo šli v šolo. Bila je spremenjena v krasen vrt, toliko vencev je bilo prepreženih in obešenih po hodišču in v šolski sobani. Otroci so vence sami spletli in v šolo prinesli. Vrh stopnjic nas je iznenadil velikansk venec s pozdravilom v sredi: „Klanjamo se prečast. dekanu, knezoškofu namestniku“. Otroci so pri izpraševanju iz krščanskega nauka prav gladko odgovarjali. Veliko si je moral g. katehet prizadejeti, da jih je tako temeljito podučil. Ves čas je vladala v šoli zgledna disciplina. Prav tako! Mir in red je prvi pogoj za dosego dobrih vspehov v šoli, kar se pa žalibog po mnogih šolah pogreša. Gosp. dekan je s prav ginjačevimi besedami pohvalil otroke in učitelje. Videlo se je, da gre beseda od srca. Pohvala je bila tudi vsestransko zaslužena. Pridnost otrok, tihoča v šoli, lep sprejem, okinčani šolski prostori, vse to skupaj je moralo na vse pričujoče gospode včiniti vgođen vtis.

Po končanih opravilih v Trnju odpeljejo se g. dekan s svojimi duhovnimi tovariši v eno uro oddaljeno vas Pálíče na pregled ondotne cerkvice sv. Nikolaja. Samotno, daleč od glavne ceste tje pod goro potisnjeno vasio Pálíče razen domačih duhovnov redkoma kdo obišče, le občinski sluga in davčni eksekutor se včasih tjekaj zgubita. Timbolj se je Palčanom dobro zdelo, da jih prvič obišče preč. g. dekan kot knezoškofov namestnik. Napravili so mu pa tudi zares lep sprejem. Dasiravno je sedaj veliko dela s košnjo po gorah, je vendar vse doma ostalo.

Vsa vas je šla g. dekanu naproti: možki in ženske, otroci, matere so celó male dojenčke v naročjih s seboj prinesle. Cerkevni starešine so jih čakali z benderom pri slavoloku zunaj vasi. Streljanje in zvonjenje je odmevalo po dolini, ko se približa voz g. dekana. Ko gospodje stopijo z vozá, se ljudstvo vredi v procesijo ter gré skupno v cerkev. G. dekan zopet to snažno cerkvico, ki je z vsim potrebnim prevredena, ogledajo, in pohvalivši vaščane za ginjačev sprejem, odidejo nazaj v Trnje. Tako je minula lepa slavnost, ktera bode ljudstvu in pričujočim gospodom v prijaznem spominu ostala. Take kanonične vizitacije niso odveč, ampak prav spodbudne za ljudstvo. Tako dobi večje spoštovanje do duhovščine, do lepote cerkve in njenih obredov, ko vidi, koliko se od strani škofijstva skrbi in gleda na to, da so cerkve, kjer se opravljajo najvišje skrivnosti sv. vere, snažne, cerkvene posode in obleke lepe in čiste, da so otroci v krščanskem nauku dobro podučeni. Po oddaljenih krajih, kamor premil. g. knezoškof zaradi težavnih potov in premnogih opravil sami priti ne morejo, so kanonične vizitacije po gg. dekanah še posebno primerne.

Domače novice.

(Zlobnost ali nevednost.) Pasji dnevi in suša izlegla je v Ljubljani časnarsko raco, ktera je v Prago v „Politik“ zletela. Z razpetimi perutami je ondi zagagala: „Slovenec“, list slovenske duhovščine, inspiriran od državnega poslanca kanonika Kluna, izjavil se je danes, t. j. 29. julija, v svojem uvodnem članku popolnoma za napravo katoliškega osrednjega kluba v državnem zboru. Dotičnemu žurnalistu svetujemo, naj navedeni članek še jedenkrat dobro prebere, potem bo morda sprevidel, da se je — zmotil, če tega ni nalašč napravil. „Slovenec“ je bil odločno proti sestavi omenjenega kluba in je tudi kake trikrat povedal zakaj. Saj ni, da bi moralo vse v uvodnem članku biti; čemu bi nam bil pa „politični pregled“? Ako v članku od 29. julija „Slovenec“ piše citat, se vsebina taistega vendar ne more njemu na rovaš devati. „Politik“ pa prosimo, da dotični telegram popravi!

(Razstava cerkvenih paramentov.) Danes zjutraj ob 10. dopoludne so premil. g. knezoškof razstavo cerkvenih paramentov, ki jih bode bratovščina presv. R. Telesa letos razdelila med ubožne cerkve Ljubljanske škofije, z daljšim obiskom počastili. Od bratovskega vodja in odbora ženskih udov bratovščine prespoštljivo sprejeti in pozdravljeni so s pristrčno besedo blagi namen delavnost bratovščine pohvalili in potem, ko so vso razstavo natančno pregledali svojo popolno zadovoljnost izrekli; kar je bilo delavnim udom bratovščine v veliko veselje in spodbudo. Za občinstvo bode razstava jutri odprta in potem skozi tri dni zaporedoma.

(Prvi lov na berače) bil je včeraj dopoludne vsled nove postave. Pobiralo jih je mestno redarstvo; zaporji na rotovži so bili zvečer do poslednjega kotiča napolnjeni. Večina vjetih so vsega usmiljenja vredni ljudje, nekteri pa le zbog zanemarjene izgoje beračijo. Najstarejši star je bil 91 let, najmlajši pa 26. Vseh skupaj dobili so 104; med temi je 75 moških, ostale so ženske, od katerih je najstarejša 84, najmlajša pa 32 let stara. Tudi imoviti so bili nekteri. Ko so jih namreč preiskali, dobili so pri nekterih po 15 goldinarjev denarja, pri drugih pa le uboge krajarje, kar so jih tistega dne nabrali.

(Od béljuge), ktero so pri Tolmačevem v Savi vjeli, in je bila včeraj dopoludne živa pri g. Ferlincu na ogled razpostavljena, pride glava in koža s plavutami vred v tukajšni muzej, kjer se bo napolnila.

(Letno poročilo čveterorazredne ljudske šole v Postojni) 1885 kaže nam šestorico učiteljskega osebja pod vodstvom g. Thume nadučitelja. Šolo je obiskovalo konec leta 175 dečkov in 154 učenk. Poročilo prinaša tudi slavnostni govor konec šolskega leta. V sadjarstvu se je odlikovalo sedem učencev.

(Letno poročilo čveterorazredne deške šole v Kamniku 1884/5 prinaša imenik občin, število hiš in prebivalcev Kamniškega okraja, čemur je pridjan tudi dotični zemljevid, ki ga je narisal ondašnji nadučitelj in vodja šoli g. V. Burnik. Dalje nas poročilo seznanja z važnimi dogodki iz šolske kronike in našteva konečno dobrotnike šoli. Učiteljstvo brojilo je pod vodstvom g. Burnika nadučitelja 5 učiteljskih moči. Učencev je imela šola 204 v

štirih razredih, 23 v ponavljavni in 39 v obrtni šoli. Bodoče let prične se 16. septembra.

(Občni zbor tiskovnega katoliškega društva v Mariboru) je bil 30. t. m. dobro obiskan. V odbor so voljeni prečast. gg. korarji: Fr. Kosar, Fr. Ogradi, dr. Jan. Križanič; potem profesorji: vodja deš. sem. g. Jan. Skuhala, dr. Jan. Mlakar, dr. Fr. Feuš, dr. Avg. Kukovič, potem še dr. Radej in dr. Glančnik.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Duhovni svetovaleci so postali: Tomaž Jeretin, Franc Zupančič in Fr. Fon. Prestavljena pa sta Andrej Fišer v Koprivnico in J. Kotnik k sv. Štefanu.

(Z Dobrne) se nam piše, da je deželni glavar štajarski, gosp. grof Wurmbrand, za danes 1. avgusta ob 5. uri popoldne napovedal svoj prihod v toplice, kjer namerava ostati nekoliko dni.

(Pojasnilo.) Tukajšnji glavni zastop „Aziende“ prosi nas objaviti, da bode strokovno in natančno pojasnilo na dopis iz Remšnika v „Slovenici“ od 28. julija t. l. št. 169, tikajoč se izplačevanja zavarovanih svot pri „Aziendi“, prišlo bodoči teden uradno v našem listu objavljeno. Naj se le gg. zavarovanci nikari po nepotrebnem ne razburjajo. Glavni zastopnik za Kranjsko, g. Prosenc, odpeljal se je nalašč zaradi tega v Gradec, da poizve, kako in kaj.*

(Rigorosom) iz cerkvene zgodovine in cerkvene prava napravil je č. g. Alojzij Faidutti na Dunajski univerzi, ter pojde s 1. oktobrom t. l. v višje izobraževališče za svetne duhovne pri sv. Avguštinu. Rodom je Beneški Slovenec, ki je dovršil gimnazijo v Vidmu, bogoslovje pa v Gorici.

*) Prav je tako, da se resnica tudi od one strani čuje, da bodo zavarovanci vedeli pri čem da so; kajti nikjer ni tako na svojem mestu pregovor, kakor ravno pri zavarovanju in sploh pri vsakem denarskem poslu: „clara pacta, boni amici!“ Vredn.

Telegrami.

Bruselj, 1. avgusta. „Independance“ razglašala ugovor predsednika nove Bojerske republike na velesile evropske in ameriške združene države gledé angleškega poželenja po zalivu Sv. Lucijskem.

London, 31. julija. V posebni seji prisegel je danes princ Battenberg kraljici zvestobo do smrti.

Madrid, 31. julija. Najnovejši buletin o koleri se glasi: Na Španskem zbolelo je 3168 ljudi za kolero, pomrlo pa 1252.

Za kapelo ss. Cirila in Metoda v novi cerkvi Jezusovega presv. Srca v Ljubljani so darovali čč. gg.:

Mil. gospod knezo-škof dr. Jakob Missia . . . 190 gl. — kr.
Anton Koblar, kaplan v Mengšu, . . . 16 „ 65 „
V. G. 1 „ — „
Valentin Pečnik, administrator na Vranji peči, . . . 3 „ 50 „
Edvard Polak, kanonik v Leskovcu, . . . 10 „ — „
Josip Pekovec, kurat na Gori, . . . 1 „ — „
Ignacij Fertin, duhovni pomočnik v Prečini, . . . 1 „ — „
Janez Smrekar, duhovni pomočnik v Kočevju, . . . 3 „ — „
Ivan Bačnik, župnik v Prečini, eno delnico banke Slovenije.

Tuji.

30. julija.

Pri **Matiču:** Schwarz, Kurthaler in Horowitz, trg. pot., z Dunaja. — Blau, trgovec, iz Zagreba. — Ales. Fried, trgovec, iz Dombovara. — Neumann, trgovec, iz Siska. — Miroslav Gač, zasebnik, iz Rudolfovega. — L. pl. Roth, c. k. poročnik, iz Ljubljane.

Pri **Stonu:** Dr. Franc, Schwyer, odvetnik, iz Badena. — Gustav Witz, tovarn. ravnatelj, iz Badena. — Franc Smoquina, bančni ravnatelj, iz Trsta. — Han, zasebnik, iz Trsta. — Marija Marizzal, zasebnica, z družino, iz Trsta. — Sofija Vesel, zasebnica, iz Starega trga.

Pri **Južnem kolodvoru:** Gašpar Oswaldella, zasebnik, iz Fierence. — Beansisch, zasebnica, iz Švedskega. — Franc Trdina, trg. pot., iz Karlova. — Viljem Gaber, dijak, iz Oseka.

Pri **Avstrijskem caru:** G. vitez Rosmier, zasebnik, iz Trsta. — Janez Sovinz, zasebnik, iz Gradca.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

1. avgusta.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 65 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 30 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 „ 10 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 20 „
Akije avstr.-ogerske banke	867 „ — „
Kreditne akcije	283 „ — „
London	125 „ 10 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleond.	9 „ 91 1/2 „
Ces. cekini	5 „ 91 „
Nemške marke	61 „ 45 „

Izdajatelj in odgovorni vrednik **Jožef Jertič.**

Št. 12.734

Razglas.

Zaradi oddaje naprave 50 komadov dvosedežnih solskih klopj po vzoru vršila se bode dne

3. avgusta 1885 ob 10. uri dopoludne

v pisarni mestnega stavbinskega urada ustna dražba, h kateri se vabijo tukajšnji podjetniki.

Mestni magistrat Ljubljanski

dne 31. julija 1885.

Kdor hoče včasih kako uro smešno prebiti, naroči naj se na

„Jurjev koledar“,

katerega bo izdalo

vredništvo „Jurja s pušo“ v Trstu.

Cena mu je 55 kr.

Izšel bode meseca oktobra t. l.

„Jurjev koledar“ obsega bo razun koledarja obilo šaljevih spisov, pripovedk, pravljic vse z ličnimi podobami okinčano. Prerokoval bode Juri, kot pravi prerok vse kar se ima zgoditi, celo vremena bo pogodil. Ugork izrekov, šaljevih pesnic ne bo manjkalo. Denar in pisma naj se pošiljajo

upravnistvu „Jurja s pušo“ v Trstu.

(5)

Slomšekovih zbranih spisov

IV. knjiga:

„RAZLIČNO BLAGO“,

ravnokar izdana, dobiva se pri izdajatelju čast. gosp. Mih. Lendovšek v Makolah (Maxau bei Pölschach) po 1 gl. s poštnino vred. Tržna cena po knjigarnah ji je 1 gl. 40 kr. za trdovezan, 1 gl. 30 kr. za broširan iztis. — Obsega tri oddelke: I. „Šola in odgoja“, str. 180; II. Narodna politika in narodo gospodarstvo, str. 183—354; III. Razna tvarina, str. 357—428.

(7)

Žitna cena.

Pšenica banaska 1 hkl. 8 gl. 42 kr., — domača 6 gl. 98 kr. — Rž 5 gl. 94 kr. — Ječmen 4 gl. 30 kr. — Ajda 4 gl. 96 kr. — Proso 5 gl. 98 kr. — Turšica 5 gl. 60 kr. — Oves 3 gl. 30 kr.

Terček & Nekrep,

trgovina z železnino

v Ljubljani, mestni trg št. 10,

priporočata stalno, dobro izbrano zalogo najbolj-sega kmetijskega in poljedel-skega orodja in strojev, posebno kr-moreznice Henrika Lanža v Mannheimu, izvrstna orala (pluge), kakor tudi druge najboljše izkušene izdelke; nadalje: Žitne sušil-nice, vozove, sani, pluge, sesal-nice, cevi za vodnjake in vodnjake same, štedilna ognjišča, peči, ognja in tatov varne kase itd.; — potem izvrstni kamniški cement in poljski ma-vec (gips); dalje železnične šine in kovanja za stavbe, — vse to po naj-nizjih cenah v zalogi in po unanjem naročilu, ki se vsako naglo in natančno izvršuje. (38)

Ivan Lapajne v Krškem

je izdal in ima v zalogi sledeče (29)

knjige in knjižice
za ljudske šole in učitelje:

a) Praktično metodiko	cena — gl. 80 kr.
b) Prvi poduk	„ — „ 60 „
c) Fiziko in kemijo	„ — „ 60 „
d) Prirodopis	„ — „ 56 „
e) Zemljepis	„ — „ 26 „
f) Geometrijo	„ — „ 24 „
g) Malo fiziko	„ — „ 23 „
h) Domovinoslovje	„ — „ 20 „
i) Pripovedi iz zgod. Štajerske	„ — „ 6 „
j) Opis krškega okraj. glav.	„ — „ 30 „
k) Zgodovina Štaj. Slovencev	1 „ 20 „

Isti pisatelj ima v zalogi tudi razne pisanke in risanke, mali slovenski zemljevid kranjske dežele z deli sosednih kronovin, cena 1 kr., ter slovensko-nemški zemljevid Avstrijsko-Ogerske, cena 1 kr., in zemljevid Krškega okrajnega glavarstva, cena 5 kr.

Častitim čitateljem „Slovenčevim“!

Po sodnijskem potu se mi je odpovedal prostor prodajališča, ter ga moram v začetku prih. meseca sprazniti. Iz tega vzroka vse blago razprodajam le proti povrnitvi cene, kar stane surova tvarina, toraj skoraj zastonj, le da prostore spraznim.

250 tucatov ženskih sraje iz najfinejšega angl. šifona in pravim švicarskim vezljanjem delo najvišje umetnosti po 1 gl. 50 kr.; tucat po 16 gl. 50 kr.
200 tucatov ženskih nočnih korzetov ravno tiste vrste, jako dolgih po celi daljavi s pravim švicarskim vezljanjem, vžit, silno elegantni, prava krasota za vsako damo po 1 gl. 50 kr.; tucat po 16 gl. 50 kr.

250 tucatov ženskih spodnjih kril iz najfinejšega sivga platna vezljana z barvanimi švicarskimi portami vsake barve, n. pr. trivrstno rujave, trivrstno Tegethoff-modro, havana, bordó, najfineje tamburirana po 1 gl. 20 kr.; tucat za 13 gl. Ravno tista iz rudečega kretona po 1 gl. 40 kr.; tucat za 15 gl.

470 tucatov moških sraje iz najfinejšega angleškega šifona, čveternatih pri razne širo-kosti pod vratom, po 1 gl. 50 kr.; tucat 16 gl. 50 kr. Ravno tiste iz najfinejšega pravega Schrollovega šifona najfineji izdelane a la France po 1 gl. 70 kr.; tucat 18 gl. 80 kr. in po 2 gl. ali tucat po 22 gl. 50 kr.

1000 tucatov rjuh iz dobrega in teškega platna brez šivé, za največje postelje zadosti velike, 3/4 široke po 1 gl. 35 kr.; tucat za 15 gl.

400 kosov domačega platna po 30 vatlov; najboljše, najtežje in najkrepkeje blago te vrste za domačo porabo, 3/4 široko po 7 gl. 50 kr.; 1/2 široko po 5 gl. 50 kr. komad. Ker je bombaž od dne do dne dražje, bo platno prav kmalo še enkrat tako drago, kakor je sedaj. Kdor ga potrebuje, naj si ga brž naroči.

500 namiznih garnitur z vtkanimi cvetlicami, obstoječ iz namiznega prta in 12 servet, za samo 2 gl. 85 kr. Ravno tiste jako fine francoske z bogatimi fran-zami, za 12 osob garnitura po 3 gl. 45 kr. Namizne garniture iz najfinejšega damasta, z vtkanimi cvetlicami, obstoječe iz velikega prta za 12 osob in 12 sličnih velikih servet, vse jako fino, le 5 gl. 60 kr.

2050 tucatov Waffel-brisalk, gotovih in vsaka posebej zložena, z rudečo borduro in dolgimi franžami, fino pikirane in jako krasne, tucat za 3 gl. 75 kr.

3000 tucatov svilnih žepnih rut iz najtežje Lyonske svile v vseh barvah, vsaka ruta druge barve za tucat le 3 gl. 30 kr.

4000 parov svilnih finških nogovic, pisanih v najlepših barvah, rudeče, mo-dro, višnjevo, rožno, rujavo in chamois, dolgih čez kolena, 3 pare za 1 gl. 15 kr.

230 gobelin-garnitur obstoječih iz dveh jako finih posteljnih pogrinjal in namiznega pogrinjala z baržunastimi čodi v mešanih barvah, prekrasno dovršene, velja garnitura, t. j. vse troje skupaj le 7 gl. 50 kr.

400 potnih plédov neizmerno velikih in debelih, tkanih iz najboljšega sukna po elegantnih angleških vzorcih na sivo, rujavo, mešano, z debelimi teškimi franžami. Vsak teh plédov dá se zbog svoje izvanredne širjave in dolgosti rabiti za obleko, potno odejo, odejo na postelji, ženski šavl. Še po 20letni rabi daste se iz vsacega napraviti po dve jako elegantni obleki, vsled katerih se prihrani površna suknja, dežni plašč, paletot itd. Pléd prve vrste velja 5 gl. 50 kr.; druge vrste le 4 goldinarje.

Cheviot-diagonalna roba za moško letno in jesensko obleko

v vseh najnovejših modnih barvah, gladka in melirana iz tkane čiste volne najboljše vrste, siva, rujava, modra, olivnozelená in črna. Za celo obleko vsakemu zadosti veliko le 3 gl. 75 kr. Uzorci se zbog pomanjkanja časa nikamor ne pošiljajo.

Vsak naročnik, ki vsaj za 20 goldinarjev a. v. blaga na jedenkrat naroči — dobi zastonj švicarsko uro iz francoskega zlatnega broná z dolgo verižico. Za dobro hojo sem dve leti porok.

Naroča se le proti c. k. poštnemu povzetju ali pa predplači dotične svote pri prodajalcu

J. H. Rabinowicz,

Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse 9.

(3)

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.